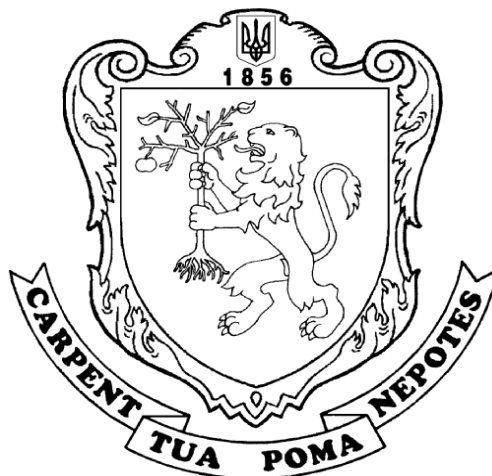

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ**

ЗВІТ

**про результати опитування студентів спеціальності
101 «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
щодо оцінювання якості освітнього процесу
за ОП «Екологія»**

Дубляни 2020

ЗМІСТ

Вступ	3
Основна частина	4
1. Якість освіти за спеціальністю 101 «Екологія»	4
2. Вибір дисциплін за спеціальністю	4
3. Відповідність методів навчання (викладання) в університеті принципам академічної свободи та академічної доброчесності	5
4. Стан матеріально-технічної бази університету для досягнення необхідного рівня результатів навчання	7
5. Залучення до проведення аудиторних занять стейкхолдерів	8
6. Додаткова підтримка підрозділів ЛНАУ у вирішенні питань (проблем) студента	8
7. Поєднання навчання і наукових досліджень за спеціальністю	9
8. Рівень організації та професіоналізму викладачів	10
9. Оцінювання результатів навчання викладачем	11
10. Реалізація студентоцентрованого підходу в освітньому процесі	12
11. Вагомість дисциплін у підготовці фахівців до майбутньої професійної діяльності	13
12. Використання форм подачі матеріалу, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	14
13. Задоволеність обраною спеціальністю та ЗВО	15
Висновки	16

ВСТУП

Ефективність професійної підготовки здобувачів освіти підвищують регулярне планове оцінювання якості освітнього процесу студентами ЛНАУ, а також оприлюднення його результатів. Основними завданнями опитування студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Екологія», є оцінка якості освітнього процесу у Львівському національному аграрному університеті, встановлення мотивацій та ціннісних орієнтувань здобувачів вищої освіти.

В опитуванні брало участь 49 студентів денної форми навчання (із загальної кількості 65 чол.) та 34 (із загальної кількості 50 чол. заочної форми навчання), які навчаються за спеціальністю 101 «Екологія». Анкетування було анонімним і проводилося протягом двох семестрів 2019-2020 навчального року.

Метою анкетування є: 1) оцінювання студентами якісних показників подачі навчальних освітніх компонент викладачами в межах ОП; 2) виявлення ступеня задоволеності та вмотивованості студентів освітніми послугами, що надаються в ЛНАУ; 3) права студентів щодо довільного вибору навчальних дисциплін, академічної свободи тощо.

Дослідження якісних показників освіти у ЛНАУ анкетуванням студентів спеціальності 101 «Екологія» проводилось протягом грудня 2019 та травня 2020 р.р. Результати опитування студентів зазначеної спеціальності оголошено та проаналізовано викладачами кафедри екології у травні 2020 року на он-лайн засіданні кафедри (протокол № 14 від 28.05.2020 р.) та розміщено на сайті університету з метою підвищення якісних показників освіти і навчально-виховного процесу в ЛНАУ.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Якість освіти за спеціальністю 101 «Екологія».

Характеристики освітнього процесу в комплексному поєднанні визначають якість освіти у вигляді послідовного ефективного формування компетентностей студента, а також його професійної свідомості. Результати опитування здобувачів вищої освіти можуть відображати їх потреби, запити, мотивації і зацікавленість процесом навчання. Це дозволяє швидко та вчасно виявляти, а також оперативно вирішувати проблеми освітнього процесу й інших сторін студентського життя у ЗВО.

За підрахунками, на запитання: «Чи відповідає вашим очікуванням якість освіти, яку отримуєте за своєю спеціальністю?» більшість опитаних, які навчаються за освітньою програмою «Екологія» повністю або частково задоволені (рис.1). Зокрема, відповіді «повністю відповідає» (3 бали) дали 81 % опитаних студентів, «відповідає частково» (не завжди – 2 бали) – 15 %, а 4 % дали відповідь «зовсім не відповідає» (1 бал).

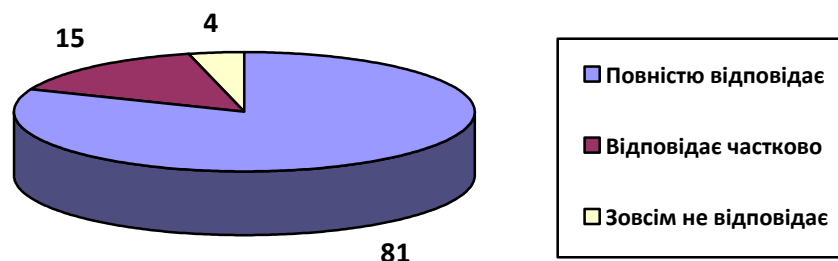

Рис. 1. Результати анкетування студентів («Чи відповідає вашим очікуванням якість освіти, яку отримуєте за своєю спеціальністю?»), %)

2. Вибір дисциплін за спеціальністю

Освітня програма та навчальний план визначають можливість вибору студентами з блоків дисциплін вільного вибору такі, що розкривають компетентності професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Екологія»

(рис. 2). Зокрема, серед вибірових дисциплін студенти найбільшу перевагу надали дисциплінам «Заповідна справа» (86%); «Гідрологія» (84%), «Моніторинг гідросфери» (80%), «Радіоекологія» (77%), «Біохімія» (78%).

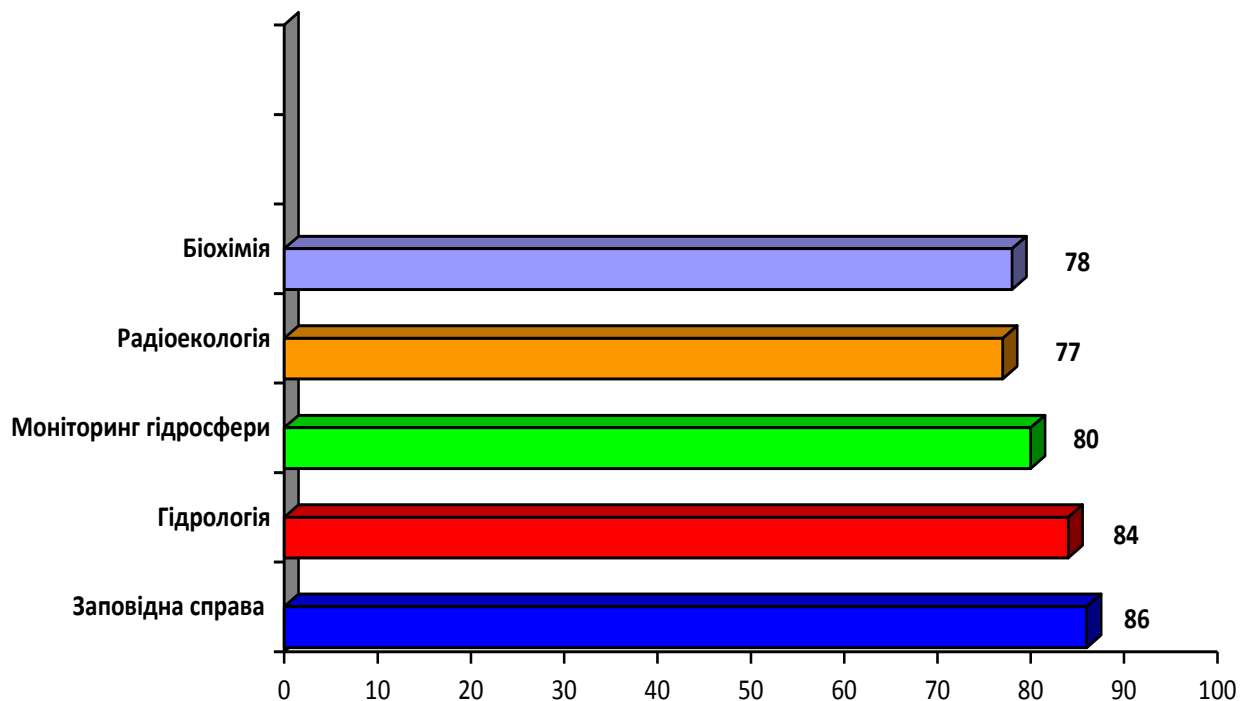

Рис. 2. Вибіркові дисципліни, яким надали перевагу студенти

Результати анкетування студентів, які навчаються за освітньою програмою «Екологія», свідчать, що на запитання «Як реалізоване ваше право на вибір навчальних дисциплін?» 98% опитуваних дали схвальну відповідь (реалізоване). 2% респондентів відповіли: «частково (не завжди)» та «не визначилися».

Отже, практично всі студенти ЛНАУ мають право самостійного вибору дисциплін.

3. Відповідність методів навчання (викладання) в університеті принципам академічної свободи та академічної доброчесності

Запорукою успіху в майбутньому є висока якість освіти. Відповідальне та чесне середовище в університеті формується шляхом дотримання принципів академічної свободи та академічної доброчесності усіма

учасниками освітнього процесу. Результати анкетування студентів на запитання: «Чи відповідають методи навчання (викладання) в університеті принципам: академічної свободи?» представлені на рис. 3. За даними анкетування 66 % опитаних студентів дали відповідь «повністю відповідає», 27 % – «частково відповідає» і 7 % – «зовсім не відповідає».

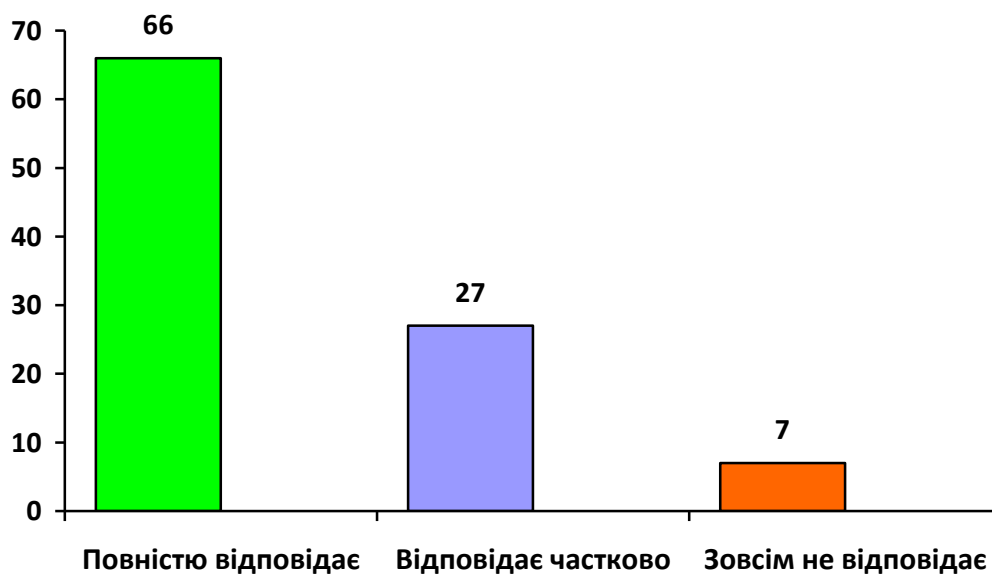

Рис. 3. Результати анкетування студентів на запитання: «Чи відповідають методи навчання (викладання) в університеті принципам академічної свободи?», %

Результати анкетування студентів щодо питання: «Чи відповідають методи навчання (викладання) в університеті принципам академічної доброчесності?» представлені на рис. 4. «Повністю відповідає» відповіли 68 % респондентів, «частково відповідає» – 22 %, «зовсім не відповідає» – 10 %.

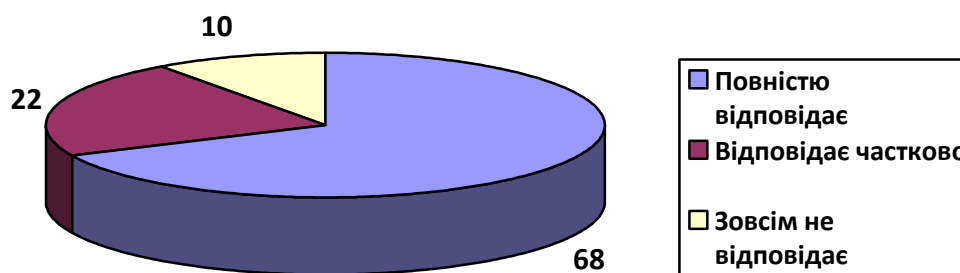

Рис. 4. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи відповідають методи навчання (викладання) в університеті принципам академічної доброчесності?», %

4. Стан матеріально-технічної бази університету для досягнення необхідного рівня результатів навчання

Серед факторів, які забезпечують відповідну якість освіти, є стан матеріально-технічної бази ЗВО. Досягнення необхідного рівня результатів навчання потребує відповідного рівня забезпечення матеріально-технічної бази, який відповідає сучасним вимогам. На запитання: «Наскільки, на вашу думку, інфраструктура та технічне обладнання університету задовольняють потреби для досягнення необхідного рівня результатів навчання за обраною спеціальністю?» тільки 56 % студентів дали відповідь «повністю відповідає» (рис. 5.), 20 % – «частково відповідає», 24 % – «зовсім не відповідає».

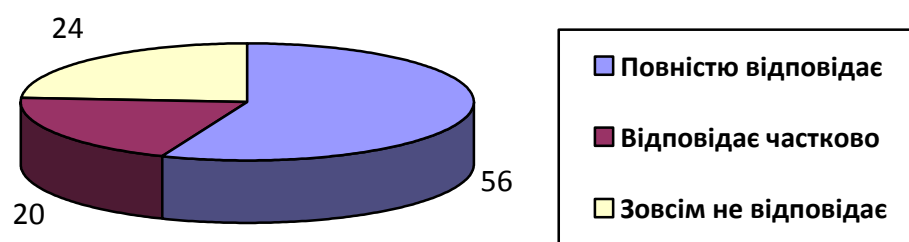

Рис. 5. Результати анкетування студентів (запитання: «Наскільки, на вашу думку, інфраструктура та технічне обладнання університету задовольняють потреби для досягнення необхідного рівня результатів навчання за обраною спеціальністю?», %)

5. Залучення до проведення аудиторних занять стейкхолдерів

Використання в освітньому процесі різних груп стейкхолдерів (випускників, практикуючих професіоналів, роботодавців) дозволяє значно покращити його якість. Досягнення високих результатів навчання та формування загально-професійної компетентності студентів формується шляхом читання лекцій, проведення практичних занять, виїзних занять на базі філій фахівцями даної галузі. Результати відповідей на запитання: «Чи

існує практика залучення до проведення аудиторних занять за Вашою спеціальністю різних груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, практикуючих професіоналів) у різних галузях, зокрема у сільськогосподарському виробництві?» відображені на рис. 6. Зокрема, 86 % студентів дали стверджувальні відповіді (3 бали), тоді як 14 % відповіли «частково відповідає» (2 бали).

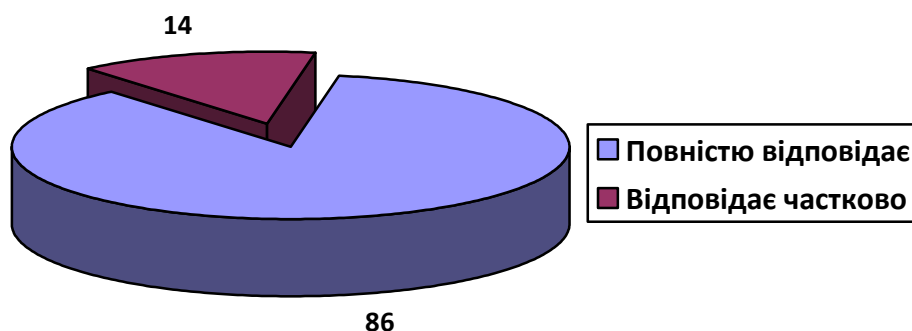

Рис. 6. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи існує практика залучення до проведення аудиторних занять за Вашою спеціальністю різних груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, практикуючих професіоналів) у різних галузях, зокрема у сільськогосподарському виробництві?», %)

6. Додаткова підтримка підрозділів ЛНАУ у вирішенні питань (проблем) студента

Серед основних завдань усіх структурних підрозділів ЗВО є створення сприятливого мікроклімату для студента під час навчання. 97 % опитаних студентів на запитання «Чи маєте ви можливість звернутися до певних служб (службовців) університету за додатковою підтримкою, якщо виникне така потреба?» (рис. 7), дали позитивні відповіді (3 бали). 3 % опитаних респондентів – 2 бали («частково відповідає»). Відповідей «зовсім не відповідає» не було.

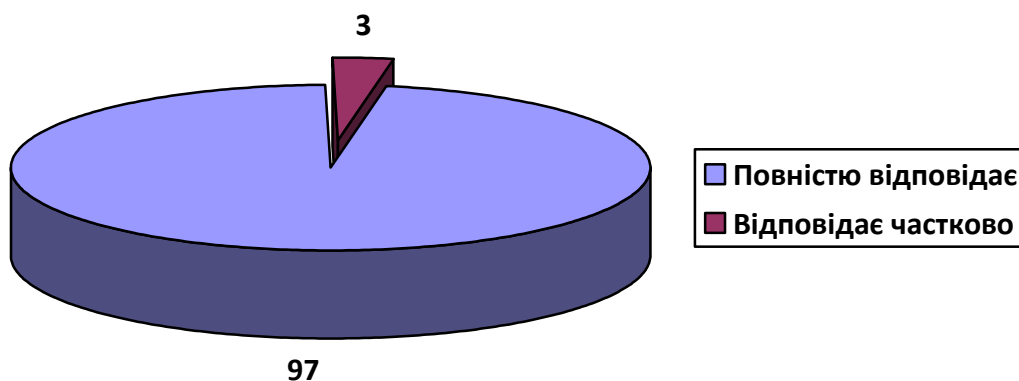

Рис. 7. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи маєте ви можливість звернутися до певних служб (службовців) університету за додатковою підтримкою, якщо виникне така потреба?», %)

7. Поєднання навчання і наукових досліджень за спеціальністю

Науково-практичні дослідження й навички у навчальному процесі формують професійний успіх майбутніх спеціалістів.

Відповіді студентів на запитання: «Чи маєте ви можливість реалізувати поєднання навчання і наукових досліджень за своєю спеціальністю? Яким чином?» розділилися таким чином: 45% опитаних стверджують, що така можливість найбільше реалізована через виступи на конференціях, наукових семінарах, написання статей, тез конференцій, 38 % – відповідає частково (не завжди), а залишкові 17 % відповіли, що можливість зовсім не відповідає (не реалізовано). Результати анкетування представлено на рис. 8.

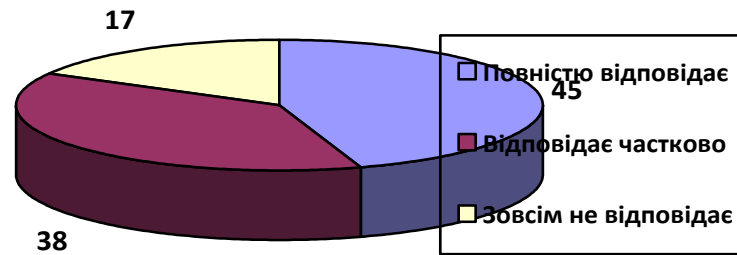

Рис. 8. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи маєте ви можливість реалізувати поєднання навчання і наукових досліджень за своєю спеціальністю?», %)

8. Рівень організації та професіоналізму викладачів

В університеті створено україномовне середовище та любов до рідної мови, оскільки 100% студентів стверджують, що викладачі ведуть заняття державною мовою (за виключенням іноземних мов).

Щодо рівня організації та професіоналізму викладачів студенти відповідали таким чином на приведені твердження:

8.1. «Викладач пунктуальний, завжди розпочинає та закінчує заняття вчасно (відповідно до розкладу)».

Для більшості дисциплін (94%) відповідь «повністю відповідає» дали 95,5 % опитаних студентів, а «відповідає частково» (не завжди) – 4,5%.

8.2. «Викладач володіє культурою мови, чіткістю дикції, темпом викладення матеріалу».

Відповіді студентів розділилися у розрізі різних дисциплін: для 94% дисциплін – відповідь «повністю відповідає», а для решти 6% дисциплін – вважають, що «зовсім не відповідає» або «відповідає частково».

8.3. «Матеріал на заняттях подається зрозуміло, доступно, логічно та послідовно».

87% респондентів відповіли, що «повністю відповідає» для 85% дисциплін, а для 15% дисциплін – «відповідає частково». Водночас, 13% опитаних вважають «відповідає частково» для 86% дисциплін, та для 14 % дисциплін відповіли «зовсім не відповідає» (рис. 9).

Виникає необхідність у доопрацюванні викладачів щодо викладення матеріалу певних дисциплін.

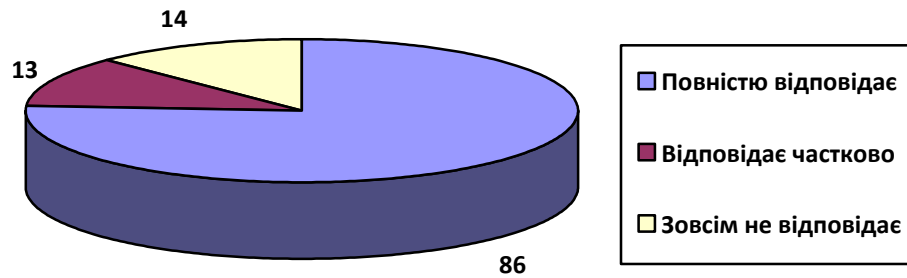

Рис. 9. Результати анкетування студентів (запитання: «Матеріал на заняттях подається зрозуміло, доступно, логічно та послідовно?», %)

9. Оцінювання результатів навчання викладачем

При аналізі твердження чи оцінювання результатів навчання викладачем є справедливим та об'єктивним 48 % опитаних студентів дали відповідь «повністю відповідає», зокрема 40 % відповіли, що справедливе та об'єктивне оцінювання є лише частковим. Тоді як 12 % студентів відповіли, що така думка «зовсім не відповідає» реальності (рис. 10). Очевидно, викладачам потрібно здійснювати певні кроки для покращення об'єктивності та справедливості оцінювання результатів навчання дисциплін.

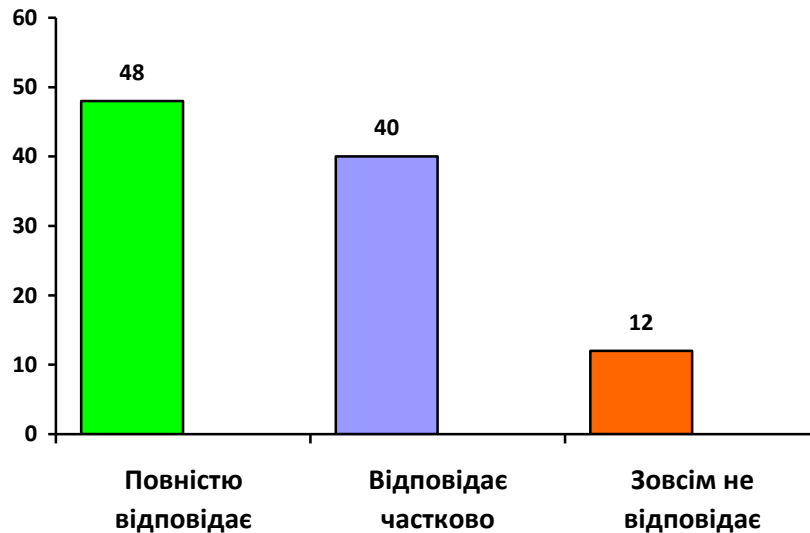

Рис. 10. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи є оцінювання результатів навчання викладачем справедливим та об'єктивним?», %)

10. Реалізація студентоцентрованого підходу в освітньому процесі

Встановлено результати відповідей на твердження «Якщо пройдений матеріал не зрозумілий мені, або комусь із інших студентів, викладач повторює матеріал, намагаючись викласти його зрозуміліше»: 20 % опитаних акцентували увагу на тому, що 13 % викладачів не повторюють матеріал, при цьому 14% студентів вважають, що у них не було потреби в повторюванні матеріалів для 72 % дисциплін. Тоді як 80% опитаних зазначають, що 87% викладачів завжди або частково повторюють матеріал, намагаючись викласти його зрозуміліше.

На твердження, чи «Викладач вчить гідно ставитися до інших людей, виявляє повагу до мене та до інших студентів» отримано наступні відповіді: 85% студентів вважають, що для 93% викладачів твердження відповідає повністю або частково. Проте, 15% опитаних стверджують, що це не відповідає твердженню для 7 % викладачів (рис. 11).

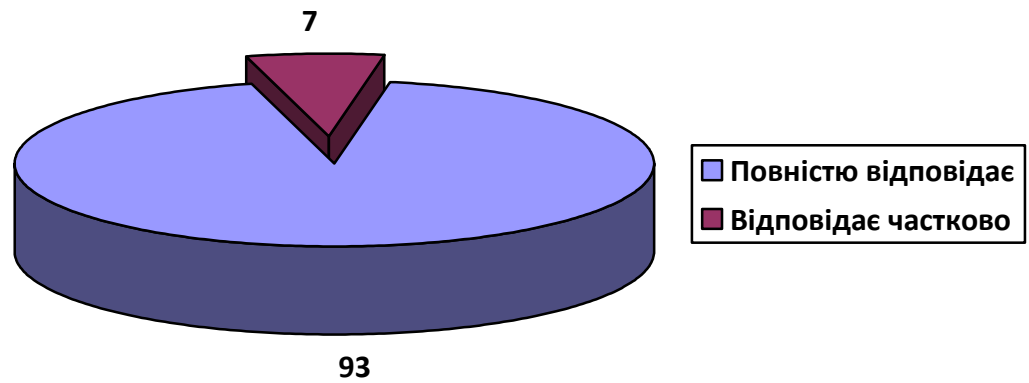

Рис. 11. Результати анкетування студентів (запитання: «Чи вчить викладач гідно ставитися до інших людей, виявляє повагу до мене та до інших студентів?», %)

11. Вагомість дисциплін у підготовці фахівців до майбутньої професійної діяльності

На запропоноване твердження: «Заняття з цієї дисципліни допоможуть мені у майбутній професійній діяльності» відповіді опитаних розділилися наступним чином. Серед усіх запропонованих дисциплін, що читалися студентам (як основних, так і вибірових), перевагу в оцінюванні (вищі бали 2 і 3 бали) було надано обов'язковим (41 %) та вибіровим дисциплінам (24%) циклу професійної підготовки. Обов'язкові (17%) та вибірові дисципліни (18%) циклу загальної підготовки студенти оцінили нижчою кількістю балів (1 і 2 бали із 3-х).

Відповідь на поставлене запитання: «Назвіть від однієї до трьох дисциплін, на заняттях з яких Ви отримали найбільше корисних знань для обраної спеціальності» містила перелік вибірових дисциплін загальної підготовки (22%), проте, у найбільшій мірі студентам імпонувало викладення матеріалу та обсяг одержаних знань із обов'язкових та вибірових дисциплін циклу професійної підготовки – 67%, і тільки 11 % обов'язкових дисциплін загальної підготовки студенти вважають необхідними для своєї спеціальності. Такі думки студентської молоді спричинені сучасними

реаліями, можливістю реалізувати себе в обраній галузі господарства, а також стараннями викладачів обраних курсів дисциплін.

12. Використання форм подачі матеріалу, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій

12.1. Отримано відповіді студентів при оцінюванні: «Під час навчання викладач використовує різні цікаві форми подачі матеріалу, сучасні інформаційно-комунікаційні технології» розділилися: 14% – «зовсім не відповідає твердженню», 30% – «відповідає твердженню частково», а 56% викладачів – «найбільше відповідає твердженню» (рис. 12).

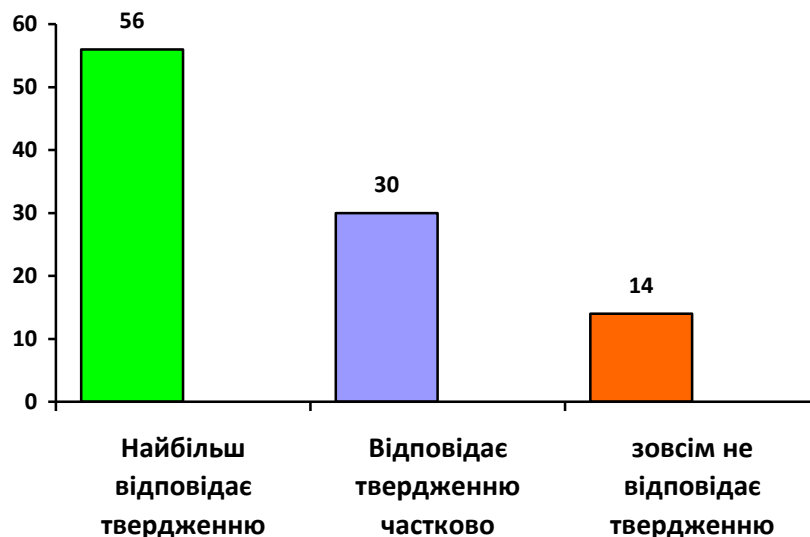

Рис. 12. Результати анкетування студентів (твердження: «Під час навчання викладач використовує різні цікаві форми подачі матеріалу, сучасні інформаційно-комунікаційні технології», %)

12.2. Думки студентів розділилися, відповідаючи на твердження: «Викладач розповідає не лише про свою дисципліну, але й багато цікавого, розширюючи кругозір студентів» наступним чином: 27% викладачів, що читають дисципліни для студентів – «зовсім не відповідає твердженню», 43% – «відповідає твердженню частково», а 30% дисциплін (викладачів) – «найбільше відповідає твердженню».

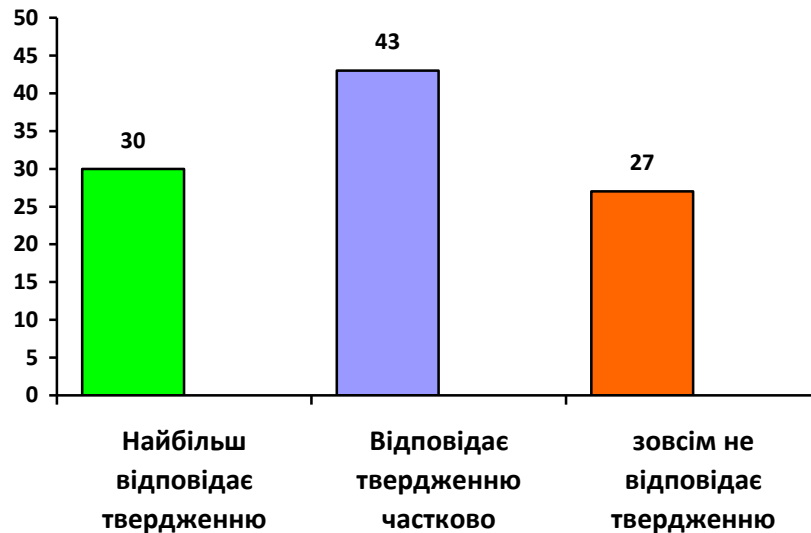

Рис. 13. Результати анкетування студентів (твердження: «Викладач розповідає не лише про свою дисципліну, але й багато цікавого, розширюючи кругозір студентів», %)

Встановлено, що для вдосконалення якісних показників навчання викладачам слід постійно модернізувати свою професійну майстерність, зацікавити контингент студентів, застосовуючи у викладанні дисциплін нові різноманітні форми та методи подачі матеріалу, відводячи більшу частку на використання інформаційно-комунікаційних технологій.

13. Задоволеність обраною спеціальністю та ЗВО

Відповідаючи на запитання: «Наскільки Вам цікаво та корисно навчатися в закладі?» більшість опитаних студентів (80 %) дали відповідь, поставивши високі бали (від 8 до 10 – цікаво, навчаюся з великим задоволенням). Однак, 19% обрали посередню позицію (позначки від 5 до 7). 1% опитаних відповіли, що їм «не цікаво, планую покинути навчання» (позначка «1»).

Більшість опитаних студентів задоволені обраним ЗВО та спеціальністю. Проте, на нашу думку, необхідно рухатися вперед, покращуючи показники якості освітніх послуг, звертаючи увагу на особистість студентів і їх побажання, при цьому зацікавлюючи та допомагаючи йому.

ВИСНОВКИ

У звіті «Про результати опитування студентів спеціальності 101 «Екологія» РВО «бакалавр» представлено дослідження оцінювання якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Екологія», а також виявлено ряд важливих позитивних та деякі негативні характеристики якісних показників освіти.

Більшість опитаних досить позитивно оцінили якість освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Екологія» в ЗВО, що свідчить про її відповідність очікуванням майбутніх фахівців. Проте, 1% студентів дещо розчаровані своїм вибором, особливо в 2 семестрі 2020 р. після он-лайн навчання в режимі карантину.

Рівень професіоналізму викладачів, організація та проведення ними занять більшість респондентів оцінили високо та задовільно. Більшість студентів повністю або частково задоволені формами, методами навчання і викладання, професійною майстерністю більшості викладачів, а також їх відношенням, розумінням проблем студентської молоді. Для кращого засвоєння теоретичного матеріалу викладачі проводили лекції-диспути, семінари, круглі столи, студенти виконували лабораторні, практичні та розрахункові роботи, індивідуальні завдання і розв'язували задачі. Студенти залучаються до виконання та написання конкурсних наукових робіт. Вище згадані форми та методи навчання дозволяють сформувати загальні та професійні компетентності, досягти хороших програмних результатів навчання.

Студенти користуються правом вільного вибору окремих блоків вибіркових дисциплін, що відповідає принципу студентоцентрованого підходу до навчання.

В основному, опитані респонденти задоволені рівнем проведення контрольних заходів оцінювання знань та способами їх оскарження. Проте, частина студентів вважає оцінювання результатів навчання окремих

дисциплін не повністю справедливим та об'єктивним, що вказує на потребу вдосконалення процедури оцінювання знань студентів.

Потужними факторами впливу на успіхи майбутніх спеціалістів у їх професійній діяльності є науково-практичні дослідження, набуті під час навчання, знання та навички. Саме тому необхідно покращити роботу зі студентами у цьому виді діяльності.

Значна частина студентів позитивно оцінила залучення до освітнього процесу стейкхолдерів (випускників, практикуючих професіоналів, роботодавців, викладачів), що дозволяє покращити якість надання освітніх послуг, отримати доцільні поради. Практичні заняття дозволяють застосувати теоретичні знання, компетентності на практиці та викликають значний інтерес та можливість самореалізуватися, закріплюючи результат при одержанні програмних результатів навчання.

Однак, результати опитування виявили і деякі недоліки. Учасники освітнього процесу, окрім вагомої теоретичної підготовки, хотіли би у більшій мірі удосконалювати свої практичні навички. Більшість респондентів висловили побажання щодо покращення матеріально-технічної бази ЗВО, а також можливостей проявляти свої професійні якості в реальному житті, у різних галузях економіки. Тому в майбутньому слід активізувати практичну складову навчального процесу.